

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

Henricus Eyssonius

**Weynige Waarhelden Christi, Nodig in t herte van een Waaragtig Christen : Tot
overtuyginge der schijn, en bevestinge der Ware Gelovige**

Den Tweeden Druk, Groningen: Bandsma, [1720]

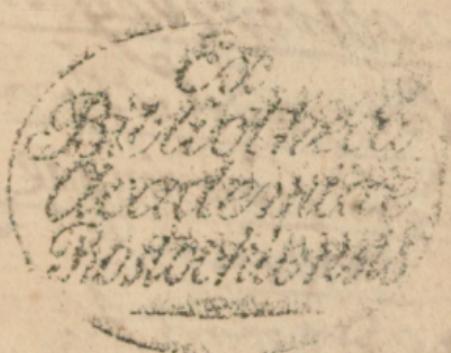
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn823795659>

Druck Freier Zugang

H. Kerner
aus Wiens Rücken

Fg - 4225.¹⁻⁶

Conradus
Torronides, Frideric
us Vener. has dictum
arachismum edit. m. d.
D. 12. Oct. Rost. 1629. dom
oldr. ad litteram
Suha Cummingae fo
niorum
dedicavit.

WEYNIGE WAARHEDEN CHRISTI,

Nodig in 't herte van een

WAARAGTIG CHRISTEN,

Tot overtuylinge der schijn, en
bevestinge der Ware Gelovige;

DOOR

HENRICUS EYSSONIUS,

Dienaar des Euangeliums Jesu Christi
tot BONDA.

*Tot dienste van de hem toevertroonde
Gemeynete.*

Den Tweeden Druk.

Te GRONINGEN,

By SEERP BANDSMA, Boek-
werkhouer in de R.

APPROBATION.

DE Facultas Theologica, in de Academie van
Stad en Lande, gelezen hebbende het aan Haar
tet onderzoek aangeboden Leer-boekje, geintitu-
leert WEYNIGE WAARHEDEN CHRISTI, opge-
stelt by den Veel-erwaarden en Wel-geleerde Heer
HENRICUS EYSSONIUS, Dienaar des Euange-
liums Jesu Christi tot BONOA. Verklaart niets
daar in gevonden te hebben strijdig met de aange-
nomene Leer der Hervormde Kerk en Formulieren
van eenigheid. Maar heeft met een byzonder genoe-
gen over al bespeurt den ernstigen toeleg des Eer-
waarden Schrijvers, om op eene gants eenvoudige
en klare wijze den Leerlingen al straks, onder me-
de-werking van Gods Zegen aan zich zelfs t' ont-
dekken, het groote ondericheyd tusschen genade en
natuur aan te wijzen, en het ware innerlijke Chri-
stendom in te boezemen; zijnde het het werk der
reggeaarte Zonen van Zadok, het regte onder-
scheid tusschen het reine en onteine aan te wijzen;
iets het welk in diergelyke Onderwijs-Boekjes wel
beheertigt mag worden, om alsoo in de eerste beginze-
len tegen te gaan die droevige vooroordeelen, en be-
driegelyken waan, met welke de slechts naturelijke
Gods-dienstige Menschen, die 't innerlijke genade-
werk nog kennen, nog ervaren, verloren gaan.
Geschreven te Groningen den 14. February 1720.

A. DRIESSEN,
Th. Dr. en Prof. Academiet-
Prediker, Decanus der Th. Faculteit, en thans Rektor
Magnificus.

WEYNIGE WAARHEDEN CHRISTI.

1. HOOFDSTUK.

Van de Kennisse Godts.

1 Vra. **K**ennen alle Menschen weten dat'er een Godt is?

Ant. Ja : de Heypdenen die de Schriftpur niet hebben / weten dat'er een Godt is : Rom. 1 19.

2 Vra. Waer uyt kunnen alle Menschen weten / dat'er een Godt is?

Ant. Alle Menschen kunnen weten dat'er een Godt is ? 1. uyt hare Consciencie Rom. 2 14, 15. 2. uyt het aansien van Hemel en Aarde : Ps. 19 2.

3 Vra. Konnen de Heypdenen sonder de Schriftpur wel weten / hoe een Sondaar kan zalig worden ?

Ant. Dewijle een Sondaar niet anders /

2 Van de Kennisse Godts.

ders / als door den Heere Jesus / kan
zalig worden: is' er nodig tot de zaligmakende
kennisse / de Heilige Schriftuyp:

Act. 4: 12.

4 Vra. Wat is de Heilige Schriftuyp?

Ant. De Heilige Schriftuyp is alles
en alleen / wat in de Boeken des Ouden
en Nieuwen Testaments / beschreven word.

5 Vra. Wat moet Gp van de Schriftuyp
geloven?

Ant. Ik moet van de Heilige Schriftuyp
geloven: 1. datse van Godt: 2. datse
volmaakt: 3. datse klaar is.

6 Vra. Waerom is de Schriftuyp van
Godt?

Ant. De Heilige Schriftuyp is van
Godt: om dat Godt deselue / door den
Heiligen Geest / en van syne Heilige
Mannen / heeft laten beschryven. 2 Pet.

1: 21.

7 Vra. Waar uyt bewijst gp dat de
Schriftuyp van Godt is?

Ant. Het blijkt dat de Heilige Schriftuyp
van Godt is: 1. om dat et sommige
verborgenheden in zijn / die geen Mensche
begrijpen kan: 1 Tim. 3: 16. 2. om dat
de voorseggingen / van't Oude Testament
soo net verbult zijn in 't Nieuwe Testa-
ment: Matth. 5: 17, 18. 3. om dat het
sukt een kragt heeft om de zielen der God-
lose

Van de Kennisse Godts. 3

lose te bekeeren : Ps. 19: 8, 9. Jer. 23: 29.
Hebr. 4: 12.

8 Vra. Hoe worden die Mannen genoemt?

Ant. Profeten / Euangelisten / en Apostelen : Ef. 2: 20.

9 Vra. Wat is' er nodig te weten tot zaligheyt?

Ant. Tot zaligheyt is nodig / te weten : wat men geloven / doen / en laten moet.

10 Vra. Waarom is de Heilige Schrifftuypre volmaakt?

Ant. De Heilige Schrifftuypre is volmaakt / om dat daar alles in is / dat tot de zaligheyt van noden is ; Ps. 19: 8. 2 Tim. 3: 16, 17.

11 Vra. Waarom is de Heilige Schrifftuypre klaar?

Ant. De Heilige Schrifftuypre is klaar / om dat die saken / die tot zaligheyt nodig zijn / daar in klaar geopenbaart zijn : Ps. 19: 8. Ps. 119: 105.

12 Vra. Kan dan een jeder die de Schrifftuypre leest / deseive op een zaligmakende wijze verstaan?

Ant. Neeen : niemand kan de Schrifftuypre recht verstaan / of hy moet van Gods Geest verligt worden : 1 Cor. 2: 14. Ps. 119: 108.

2. HOOFDSTUK.

Van Godt.

1 Vra. **W**at is Godt?

Ant. **G**odt is een Geest: Joh. 42:4.

2 Vra. **W**oedanig / een Geest is Godt?

Ant. Godt is een allerbolmaakste ongeschapen Geest : een in Wesen / en drie in Personen.

3 Vra. **W**aarom is Godt een allerbolmaakste Geest?

Ant. Godt is een allerbolmaakste Geest / om dat Godt alle volmaaktheden op een oneindige wijse besit : Job 11: 7, 8, 9.

4 Vra. **W**elke zijn die volmaaktheden in Godt?

Ant. Godts volmaaktheden zijn / onafhanklykhept / onbegrijpelykhept / cenvoudighept / onveranderlykhept / eeuwighept / overal tegenwoordighept.

5 Vra. **Z**ijn er ons van Godt geonmeer volmaaktheden geopenbaart?

Ant. Ja : Godts almagt / alwetenhept / heplighept / regtveerdighept / liefde / genade / goedertierenhept / barinhertighept / sagmoedighept en lankmoedighept / a genoegsaamhept en Heerlykhept.

6 Vra.

6 Vra. Wat is Godts regtbeedighett?
Ant. Godts regtbeedighett is / dat
Godt de sonden wil / en moet straffen: Ps.

7 12.

7 Vra. Hoe is Godt regtbeerdig over
de sonden der onbekeerde?

Ant. Godt is regtbeerdig over de onbe-
keerde / als Godt haar selfs om hare son-
den / met allerley tijdelijke oordelen / en
met Godts eeuwige toorn / in de helle
straft: Rom. 2: 5.

8 Vra. Hoe is Godt regtbeerdig over de
sonden der gelobige?

Ant. Godt is regtbeerdig over de sonden
der gelobige / als hy hare sonden in zijn
doon als Borze straft: Rom. 3: 25.

9 Vra. Wat is Godts genade?

Ant. Godts genade is / dat de Heere
strafweerdige wil weldozen / en weldoet:
Rom. 3: 23

10 Vra. Is Godt ook genadig aan de
godlose die eeuwig verloren gaan?

Ant. Ja : Godt is goet aan de onbe-
keerde : 1. als hy door zyne verdzaag-
saamheyt / haer niet aanstoers / als sy
geboren worden / in de Helle werpt: daat
Godt regt toe hadde: Rom. 6: 23. Ps. 51: 7.
2. als Godt haar het tijdelijke leven / en
allerley lichamelijke weldaden geeft:
Matt. 5: 45.

11 Vra. **Bewijst** Godt zijne goedheyt /
ook niet / tot wel-zijn der zielen / der
Godlozen ?

Ant. Ja: Godt bewijst zijne goedheyt /
tot wel-zijn / van de zielen der Godlose /
als hy haat zijn woerd / en Leeraars
geest / op dat sy haat souden bekeeren /
enzalig woerden: 1 Tim. 2: 4. Rom. 2: 4.

13 Vra. **Hoe** is Godt genadig over de
Gelobige ?

Ant. Godt is genadig over de Gelobi-
ge: 1. als de Heere haat / alle die vpter-
lijche weldaden / die de Godlose van Godt
als vijter / in zijne toorn / genieten; aan
haar / als een barmhartig Vader / in zijn
gunste geest: Ps. 34: 10, 11. 2. als de
Heere haar de vergevinge der sonden/
met het geestelijke / en eeuwige leven / om
Jesu wille schenkt: Efes. 1: 3.

3: H O O F D S T U K.

Van de Drie-eenheyt.

1 Vra. **Zijn**'er meer Goden als een?

Ant. **Zaar** is maar een waata-
dig Godt 1 Cor. 8: 4.

2 Vra. **Zijn**'er dan geen drie Personen
die Godt zijn

Ant.

Van de Drie-eenheyt.

7

Ant. Ja : de Vader is Godt / de Soon
is Godt / en de Heilige Geest is Godt:

Act. 5: 3: 4.

3 Vra. Zijn dat dan geen drie Goden?

Ant. Neen : sy zijn drie als Personen /
maar sy zijn t'samen / een Geest / en een
Godt : Joh. 5: 7.

4 Vra. Is de eene Persoon niet eerder
of meerder / als de andere?

Ant. Om dat de drie Personen maak
een Geest / en een Godt zhn / daarom kan
de eene / niet eerder / of meerder zijn als
de ander : Joh. 5: 23. Joh. 10: 30.

5 Vra. Hoedanig worden die drie Per-
sonen / in haer werken gemeenlijk on-
derscheidēn:

Ant. De Vader word in Godts woordt
meest aangemerkt / als Schepper en
Vichter : Matth. 11: 27. De Soone als
Middelaar en Voorspraak : 1 Tim. 2: 5.
1 Joh. 2: 1. De Heilige Geest / als Ver-
grijmer van de zielen der Aertverho-
rene : 1 Kor. 6: 11.

6 Vra. Waerom wort de eerste Persoon
Vader / en de tweede Soon genoemt?

Ant. De eerste Persoon wort Vader /
en de tweede Soon genoemt / om dat de
eerste / de tweede op een Godlyke wyse
gegenerteert heeft / Pl. 2: 7. Joh. 5: 26.

HOOGEN

4. HOOFDSTUK.

Van Godts besluyten.

1 Vra. **W**at heeft Godt van Eeuwigheyt besloten?

Ant. Godt heeft van Eeuwigheyt besloten/ alles wat in der tijd geschieden soude:
Act. 4: 28.

2 Vra. Wat is Godts verkiessinge?

Ant. Godts verkiessinge is/ dat Godt besloten heeft/ weynige/ dog niet namen by Godt bekende Personen zalig te maken/ tot openbaringe van zijn vyre genade:
Matt. 20: 16. Rom. 9: 13.

3 Vra. Waar door heeft Godt besloten de Aertverkorene zalig te maken?

Ant. Godt heeft besloten de Aertverkorene zalig te maken/ door Gelove in/ en belsteeringe tot den Heere Jesus Christus:
Act. 13: 48. & Thess. 2: 13.

4 Vra. Wat is de verweringe Godts?

Ant. Godts verweringe is dat Godt besloten heeft: vele/ niet namen by Godt bekende Personen te verdoemen/ tot befoeninge van Sijne regtveerdigheyt:
Judæ ys 4.

5 Vra. Waarom heeft Godt besloten haar te verdoemen?

Ant.

Van Godts besluyten. 9

[Ant.] Om haar ongelove / en onbekeerlijkhede gaan de verwoorpene na de Helle toe : Rom. 2: 5.

[6 Vra.] Kan men wel weten of men Uptverkoren is ?

[Ant.] Die bekeerd is / kan uyt zyne bekeeringe weten dat hy Uptverkoren is : maar een onbekeerde / kan niet weten of hy een verwoorpene is : Rom. 8: 29.

5. H O O F D S T U K.

Van de Scheppinge en Voorsienigheyt.

[1 Vra.] Hoe is alles geschapen ?

[Ant.] Godt heeft dooz zyne almachtige wille / in ses dagen / alles / uyt niet geschapen : volgens Gen. 1.

[2 Vra.] Hoe heeft Godt de Engelen geschapen ?

[Ant.] Godt heeft alle Engelen goed geschapen : Gen. 1: 31.

[3 Vra.] Zijn alle Engelen dan goed gebleven ?

[Ant.] Neen : maar veele Engelen zijn dooz de sonde Duyvelen geworden / en in de helle geworpen : 2 Petr. 2: 4.

10 Van de Schapinge en Voorsienigh.

4 Vra. Hoe bestaat de geschapene Wereld?

Ant. Door zijne Voorseenigheyt / doet Godt drie saken aan de geschapene Wereld :

1. Godt onderhoud alle dingen in haer sooy eenwesen: Hebr. 1: 3. Act. 17: 28.

2. Door zijne kragt beweegt Godt haer tot / en in alle hare werken: Matt. 10: 29.

3. Godt regeert alle schepelen tot zijn Heerlijkhheit: Rom. 11: 36.

6. H O O F D S T U K.

Van de eerste Mensch in de staat der volmaaktheyt.

1 Vra. Hoe veel delen heeft de Mensch?

Ant. Twee : Ziel en Lichaam.

2 Vra. Wat is des Menschen Ziel?

Ant. De Ziel is een onsterlyke Geest / werkzaam door Verstant / Oordeel / en Wille / op 't nauke met een Menschelyk Lichaam vereenigt.

3 Vra. Hoe heeft Godt de eerste Menschen geschapen?

Ant. Godt heeft de twee eerste Menschen geschapen na zijn beeld / en gelijkenisse: Gen. 1: 26, 27.

Van de eerste Mensch in de staat &c. 11

4 Vra. Waar in besont Godts beeld in
de eersle Menschen?

Ant. Godts beeld besont daar in / dat
sy de Drie-eenige Godt / en desselfs wille:
op een volmaakte wijse kenden / bemin-
den / konden / en wilden dienen: Ef. 4: 24.

5 Vra. Wat erste Godt van Adam?

Ant. Godt erste van Adam / dat hy
Godt alijdt volmaakte ijk soude lief heb-
ben / en gehoorzaamen: Matt. 22: 37.

6 Vra. Wat beloofde Godt dan aan
Adam?

Ant. Godt beloofde aan Adam / als
hy Godt alijdt volmaakt beminde / en
gehoorzaamde: dat hy dan soude in Godts
gemeenchap / hier tijdelijk / en hier na-
maals in eeuwige heerlijkhed leven. Lev.
18: 5.

7 Vra. Wat bedrengde Godt aan Adam?

Ant. Als Adam Godt niet volmaak-
telijk gehoorzaamde / dan soude hy de tij-
delijke / geestelijke / en eeuwige dood ster-
ven: Gen. 2: 17.

8 Vra. Welke is de tijdelijke dood?

Ant. De tijdelijke dood is het dragen
van allerley tijdelijke oordelen: en de
schepdinge van Ziel en Lichaam.

9 Vra. Welke is de Geestelijke dood?

Ant. De Geestelijke dood / is het mis-
sen van Godts beeld: Ef. 2: 1.

12 Van de eerste Mensch in de staat &c.

10 Vra. Hoe is een ziele gestelt als hy Godts beeld mist?

Ant. Als de ziele Godts beeld mist / dan kendse / of beniindse / de Drie-eenige Godt / en desselfs wille / niet: ook kan en wilse die niet / geestelijkt dienen.

11 Vra. Wat is dan Godt geestelijkt te dienen?

Ant. Godt geestelijkt te dienen is / dat men opt een supvere liefde Godts met alle kragten der ziele in den gelobe / heeft vrezen / dienen en gehoorsamen: 1 Chron. 28: 9. Matt. 22: 37.

12 Vra. Wat is de Eeuwige dood?

Ant. De Eeuwige dood is het dragen van Godts Eeuwige Toorn in de Hel: 2 Thess. 1: 8, 9.

7. H O O F D S T U K.

Van des Menschen Elendigheyt.

1 Vra. **Z**ijn Adam en Eva gehooftsaam gebleven?

Ant. Neen: Adam en Eva zijn doorgeduyvel onder een slange verboegten / verlept / om te eten van de Boom / der kennis des goeds / opde des quaads:

inclusa

Van des Menschen Elendigheyt. 13
't welk Godt haar verboden hadde: vol-
gengen Gen. 3.

2 Vra. In wat staat waren Adam en
Eva doe?

Ant. Doe Adam en Eva gesondigt had-
den / waren sy schuldig die dieder lep dood /
die Godt haar gedrept hadde.

3 Vra. Is dan noch de straffe van alle
sonden de dood?

Ant. Ja: alle sonden die gedaan woz-
den met gedagten / woorden / en werken /
verdienen dese dieder lep dood: Rom. 6:

23. Ezech. 18: 4.

4 Vra. Wat is dan sonde?

Ant. Sonde is alles / wat met de wille /
en wet van Godt niet over-een-komt.

5 Vra. Waakt ons die sonde van Adam
ook?

Ant. Ja: de sonde van Adam wordt
gerekent als of sy die selfs gedaan hadden:
Rom. 5: 12.

6 Vra. Welke is dan de elendige staat
des Menschen / in welke sy geboren woz-
den?

Ant. Alle Menschen / als sy geboren
worden kennen / beminnen / kunnen / en
willen Godt niet dienen op een geestelijke
wijze: En zijn schuldig een verbloekte
Eydlijke en Eeuwige dood / Rom. 5:

14.

21 -

5 - V

14 Van des Menschen Elendigheyt.

1 Vra. Hoe noemt de Schijfupre dese Elendige staat des Menschen?

Ant. De Schijfupre noemt de Menschen wegens dese staat / Kinderen des Oupbelg Joh. 8: 44. Doode Efes. 2: 5. Kinderen des toorns Efei. 2: 3. Haters Godts Rom. 8: 30. Vranden Godts Rom. 5: 10. Blinde / Kreupele Jes. 29: 18.

8. HOOFDSTUK.

Van de Namen Jesus Christus.

1 Vra. Allen dan alle Menschen soo Eeuwig ongelukkig blijven?

Ant. Neen : alleen / en alle Uytverkorene / sullen dooz Jesus Christus zalig worden.

2 Vra. Wat betekent de Name Jesus?

Ant. Jesus betekent een Zaligmaker : Matt. 1: 21.

3 Vra. Hoe maakt Jesus de Uytverkorene zalig?

Ant. Jesus maakt de Uytverkorene zalig als hy haer van schult / en straffe der sonden verlost / en weder geeft / hier het eerste rike / en hier namaals het eeuwige

Van de Namen Jesus Christus. 15

4 Vra. Wat betekent de Name Christus?

Ant. Christus betekent een Gesa. doe?

5 Vra. Waarom word Jesus een Gesalfde genoemd?

Ant. Jesus wort een Gesalfde genoemd / om dat Godt de Vader hem tot de drie Zaligmakers Ampten / heeft verlofdineert / en bequaam gemaakt. Spreuk. 8: 23. Pl. 45: 8.

6 Vra. Welke zijn die drie Ampten die tot het zaligmachten nodig waren?

Ant. De drie Ampten die tot het zaligmachten nodig waren : Zijn t Profetische Deut. 18: 15 Koninklyke Pl. 2: 6. en Priesterlyke Aempt Pl. 110: 1.

9. HOOFDSTUK.

Van Jesus Profetisch Aempt.

1 Vra. Wat doet Jesus als Profet?

Ant. Als Profet leert Jesus de ware Gelobige : de drie eenige Godt / haar epgen elendigheyt / en de weg tot zaligheyt / op een geestelijke wijse kennen: Hebr. 1: 1. en Hebr. 2: 3. Joh. 1: 17, 18.

2 Vra. Wat onderschept is' er tusschen

16 Van Jesus Profetisch Ampt.
het leeren van Jesus / en van andere
Leeraars.

Ant. Jesus leert de zijne door Woort / en
Geest aan 't herte : Doch andere Leeraars
kunnen alleen maar leeren / door het Woort
aan de Ooren. Luc. 24: 32. Joh. 7: 46.

3 Vra. Hoe leert Jesus door zijn Geest ?

Ant. De gene die Jesus door zijn Geest
na het Woort leert / verligt hy het ver-
stant : Zoo dat sy niet alleen de woorden
maar ook de saken kennen. 1 Kor. 2: 12,
14, 15. Efes. 1: 17, 18.

4 Vra. Wat werkt die verligtinge des
verstant's?

Ant. Door de verligtinge des verstant's/
woorden de verlichte tot 't ware gelove / en
bekeeringe gebragt. Joh. 5: 25. en Act. 9.

5 Vra. Konnen dat dan de Leeraars
niet doen ?

Ant. Neen : want die konnen niet
meer als woorden laten horen / en daar-
om alle menschen die alleenlyk van de
Leeraars geleert worden / blijven onbe-
keert / en gaan met die letterlyke kennisse
verloren; 2 Kor. 2: 16.

ie. HOOED-

10. HOOFDSTUK.

Van Jesus Koninklijke Ampt.

1 Vra. **W**at doet Jesus als Konink aan de ware gelobige?

Ant. Als Konink / vergadert / regeert / en beschermt de Heere Jesus / zynne ware gelobige onderdanen.

2 Vra. Hoe vergadert de Heere Jesus de zyne?

Ant. De Heere Jesus vergadert de zyne / als hy upt haac wegneemt / onwille / ew onmigat / en haac wille en magt geeft / om hem allcen te dienen : Phil. 2. 13.

3 Vra. Hoe regeert Konink Jesus?

Ant. Konink Jesus regeert de zyne / als hy haac door zijn geest / alleen na zyne wetten doet leven : Ezech. 36. 27.

4 Vra. Welke zyn de Upanden / der ware gelobige?

Ant. De Upanden der ware gelobige / zyn de Tuybel / de Wereld met alle onbekeerde Menschen / en haac eppen Dicesch : Gen. 3. 15.

5 Vra. Waar in bewijzen zy hare upandschap?

Ant. Die drie upanden bewijzen hare upands-

18 Van Jesus Koninklijke Ampt.

[v]pandschap / als sp de ware gelobige be-
letteren van den Heere te kennen / en te die-
nen / en haar aansetten tot dwalingen in
leer / en leven : Rom. 7: 19, 23. Gal.
5: 7.

[v]ra. Hoe betonen zp hare vpandschap
comtrent de onbekeerde ?

[Ant.] De vpanden soeken op allerley
wijse te bewijzen dat de onbekeerde bekeert
worden / en set en haar aan dat sy tot al-
lerley sonden verbaullen : Luc. 22: 3, 4.
Act. 5: 3. 2 Kor. 4: 3, 4. Luc. 11: 52.

[v]ra. Dooz dat middelen soe binden
vpanden te overwinnen ?

[Ant.] De vpanden der gelobige soeken
haar te overwinnen door schelden / drep-
pen / spotten / verdrukken : of door be-
losen / bieperpen / en dadelijke weldaden /
op dat zp haar tot sondigen / en eeuwige
verdoemenisse souden brengen : 1 Pet. 5: 8.
Matt. 4: 1 - 10.

[v]ra. Hoe beschermt Konink Jesus de
zijne ?

[Ant.] Konink Jesus beschermt de zijne /
als hy haar soo bewaart / dat zp niet ge-
heel verbaullen / maar dat zp alle die waar-
lijc zijne onderdanen zijn : seker zalig wor-
den : Joh. 17: 11. Joh. 10: 27, 28. 1 Pet.
1: 5.

[v]ra. Hoe worden die weldaden in-

Van Jesus Koninklijke Ampt. 19

Godts Woordt genoemt die Jesus als
Profeet en Konink schenkt?

Ant. De weidaden die Jesus als Pro-
feet en Konink schenkt / worden in Godts
Woordt genoemt / gelobe / roeping /
bekeering / wedergeboorte / Hepligma-
tinge / bewaringe / 1 Pet. 2: 9. Act.
26: 18. Job. 3: 5. Jac. 1: 18. 1 Kor. 6:
11. 2 Tim. 4: 18.

II. HOOFDSTUK.

Van Jesus Priesterlijke Ampt.

1 Vra. **W**aar in bestaat Jesus Pri-
sterlijke Ampt?

Ant. Jesus Priesterlijke Ampt bestaat
in zijn offeren / en bidden voor de sonden
van de ware gelovige.

2 Vra. **Wat** is Jesus offeren?

Ant. Jesus offeren is / dat hy de Wet
van Godt volmaaktelijk heeft gehooch-
saamt : en Godts eeuwige toorn / in zijn
lijden / en sterben na ziel / en lichaam heeft /
verdragen: Phil. 2: 18.

3 Vra. **Wat** heeft de Heere Jesus met
zijn offeren verdient?

Ant. Met zyne offerhande heeft de Heere
Jesus

20 Van Jesus Priesterlyke Amp.

Jesus voor de zyne verdient / vergevinge
van sonden / en regt tot het eeuwige leven :
2 Kor. 5: 21. Hebr. 10: 14.

4 Vra. Waerom moestie Jesus soo zwaar
lijden ?

Ant. Jesus moestie soo zwaar lijden :
om dat de sonden / de bloek en helle ver-
dient hadden : Gal. 3: 10.

5 Vra. Wat is Jesus voorbidden ?

Ant. Jesus voorbidden is / dat hy zyne
verdiensten aan de Vader voordraagt : En
daar op opst de zaligheyt voor de zyne
Joh. 17: 24.

6 Vra. Hoe worden die weldaden ge-
noemt / die Jesus als Priester verkregen
heeft / en die hy de zyne mededeelt ?

Ant. Die weldaden die Jesus als Pri-
ster verkregen heeft voor de zyne / en aan
haar mededeelt worden genoemt : regt-
beerdigmakinge / versoeninge / vrede met
Godt / aanneming tot kinderen / verse-
lginge en 'teeuwige leven : Rom. 5: 1. en
18: 33. 2 Kor. 5: 19. Gal. 4: 5. Joh.
3: 36. Efes. 1: 13.

12. HOOFD-

12. HOOFDSTUK.

Van Jesus Natuyren en Staten.

1 Vra. Hoe veel Natupren moestie Jesus hebben?

Ant. Jesus moestie twee Natupren hebben: een Godlyke / en een Menschlyke.

2 Vra. Waerom moestie Jesus Godt zijn?

Ant. Jesus moestie Godt zijn / om dat een bloot Mensch Godts regtbeerdige toorn over de sonde niet konde wegdragen: Ps. 49: 8, 9. Jes. 33: 14.

3 Vra. Waerom moest Jesus Mensche zijn?

Ant. Jesus moest Mensche zijn: om dat Godt over de sonde de dood gedreigt hadde / en de Godtheft / niet sterben koude: Hebr. 2: 14.

4 Vra. Hoe veel Staten heeft Jesus gehad?

Ant. Jesus heeft twee Staten gehad / van vernederinge / en verhoginge: Luc. 24: 26.

5 Vra. Welke is Jesus vernederinge?

Ant. Jesus vernederinge is / dat hy geboren is uit de Maagt Maria / geleden heeft

22 Van Jelus Natuyren en Staten.

Heest onder Pontius Pilatus / is gekruyst /
Gestorven / begraven / ende nedergedaalt
ter Hellen.

6 Vra. Wat is Jesus verhoginge ;

Ant. Jesus verhoginge is / zyne op-
staan upt den doden / opbaren ten Hemel /
sitten aan Godis regterhand / en weder-
komen ten Oordeel.

7 Vra. Waar toe diende Jesus verne-
deringe ;

Ant. Jesus moeste vernedert worden /
om de zaligheyt voor de zyne te verdienen :
Hebr. 2: 10.

8 Vra. Waarom moeste Jesus ver-
hoogt worden ?

Ant. Jesus moeste verhoogt worden /
om de zaligheyt aan de zyne toe te passen :
Joh. 14: 2, 3.

9 Vra. Wat onepgentlyke Namen wor-
den de Heere Jesus Christus in Godis
Woordt toegeschreven ;

Ant. Jesus word in 't Woordt van
Godt genaamt / der ware gelovigen
Vorge / Voorzprake / Herder / Medicijn-meester : Heb. 7: 22. Joh. 2: 1, Joh.
10: 14. Matt. 9: 12.

10 Vra. Waarom draagt Jesus die
onepgentlyke Namen ;

Ant. Jesus draagt die onepgentlyke
Namen / om dat hy niemans Zaligma-
ker

van Jēsus Natuyren en staten. 25

Hier is / als alleen voor de sulke daar hy
dat Geestelijck aandoet / 't welke sulke
menschen in 't leichameijcie doen.

11 Vra. Coont dit eens dooz gelijke-
nisse?

Ant. Niemant kan een ander zijn
Leeraar / Konink / Herder en Medieijn-
meester wesen : als die dooz sulk een /
geleert / geregeert / gelept / en genesen
is: Matt. 7: 21. Luc. 19: 27. Joh. 10:
14, 15. Jes. 53: 5.

13. H O O F D S T U K.

Van 't niet Zaligmakende Gelove.

1 Vra. **W**aar dooz krijgen de Apt-
verkorene aandeel aan den
Heere Jēsus Ch̄slus?

Ant. De Aptverkorene krijgen aan-
deel / aan den Heere Jēsus Ch̄slus dooz
het ware zaligmakende gelove : Joh. 6: 47.

2 Vra. Is' er dan ook gelove dat niet
zaligmakende is?

Ant. Ja : daar is d'rieder'ep gelove /
met welke vele Menschen verloren gaan.

3 Vra. Welke zijn die d'rieder'ep gelo-
ven / daar men niet verloren kan gaan ?

Ant.

24 Van't niet Zaligmakende Gelove.

Ant. Die niet Zaligmakende geloven zijn:

1. Een Historise gelobe;
2. Een Tijd-gelobe: en
3. Het gelobe der Wonderwerken.

4 Vra. Wat is het Historise gelobe?

Ant. Het Historise gelobe / is dat ik gelove dat Jesus is de Zaligmaker en dat al wat in de Bijbel staat waarheyt is:
Act. 26 27.

5 Vra. Wat is een Tijd-gelobe;

Ant. Een Tijd-gelobe is dat men de faken gelooft / met eenige beweeginge des gemoets / van blijdschap / droefheid / goede voornemens / of upterlijke sonden nalaten / en upterlijke goede werken betrachten : dog sonder ware hert-beranderinge: Matt. 13: 20, 21.

6 Vra. Wat is het gelobe der Wonderwerken;

Ant. Het gelobe der Wonderwerken is / dat ik gelove / dat Godt aan my / of door my een Wonderwerk kan doen: 1 Kor. 13: 2.

7 Vra. Als jemant dan gelooft dat Jesus is de Zaligmaker : sal die niet zalig worden;

Ant. Neen : want dat doen de aldergodlooste / Judas / ja de Duyvel heiss gelooft / dat Jesus de Zaligmaker en De Kone des Allerhoogsten is ; heeft hem aan-

ne-

Van't niet Zaligmakende Gelove. 25

gebeden / gehoorzaamt en is voor hem neergevallen: Act. 19: 15. en Luc. 8: 28.

8 Vra. De Heere Jesus is immers geen Zaligmaker van de Duyvelen?

Ant. Soo lange als de Menschen / onbekoerd en onwedergeboren zijn / is Iesus soo min de Zaligmaker van sulke Menschen / als van de Duyvelen. Joh. 3: 13. 1 Kor. 6: 10, 11.

9 Vra. De Duyvel gelooft wel maar hy trittert : Jac. 1: 19.

Ant. De Duyvel is daar in beter als sommige Menschen die niet eens voor Godt of zijn Woordt tritteren / dat ze nogtans moesten doen : Ps. 2: 11. Jes. 66: 2 en Phil. 2: 12. Jes. 33: 14.

10 Vra. Vergeeft hij Godts Woordt de daans werken / ook wel by de werken der Menschen?

Ant. Ja niet alleen overtuigt Jacobus Cap. 2: ys 19 daat mede de Historische geloofge / maar ook Petrus 2 Petr. 2: 4. en judæ ys 6 Dost Jesus Joh. 8: 44.

11 Vra. Judas heeft Jesus verraden / en sig soo aan Jesus bloed schuldig gemaakt?

Ant. Alle / die onvererdig ten Abondmaal gaan / maken sig ooch schuldig aan 't Lichaam / en Bloed des Heren Iesus: 1 Kor. 11: 27. Phil. 3: 18. Hebr. 6: 6. en 10: 29.

B

12 Vra.

26 Van't niet Zaligmakende Gelove.

[12 Vra. Judas heest gewanhoopt / en
sig verhangen ?

[Ant. Judas verhangen en wanhoop is
verdoemeijkt : Maar Judas heest eben-
wel daar mede getoont / een hoogagtinge
voor de verradene Jesus / en ingesien de
schrikelykheyt van de sonde : Matt. 27: 4.
Als hy uptriep : Ik hebbe gesondigt,
verradende het onschuldig bloed.

[13 Vra. Hoe kan Judas de onbekeerde
tot overtuiginge dienen ?

[Ant. Om dat Judas / die Jesus gekent
heest / zijn Apostel was / en geloost dat
Hy de Sone Godts was : nogtans daar
op niet heest durven geloven / dat Jesus
zijn Zaligmaker was.

[14 Vra. Waer toe moeste dit de onbe-
keerde bewegen ?

[Ant. Dat zp eenigsins aan de selve
soozte van sonden met Judas schuldig
zijnde : niet moesten gerust wesen op haar
kennisse en Historise gelove / in den Heere
Jesus : Maar staan na het ware Zalig-
makende gelove.

15. Vra. Wanneer / mengje dan gelo-
ven dat Jesus u Zaligmaker is ?

[Ant. Ik mag geloven dat Jesus mijn
Zaligmaker is / als hy my het Zaligmak-
ende Gelove geschonken / en het zalig-
malien in my begonnen heeft : Efes. 2: 8.

14. HOOFD-

14. HOOFDSTUK.

Van 't Zaligmakende Gelove.

1 Vra. **W**at is dan het Zaligmakende Gelobe?

Ant. Het Zaligmakende Gelobe is: een hertelijk aannemen / van / en overgeven / aan den Heere Jesus / om door hem rechtbeerdig / heilig / en heerlijk gemaakt te worden: Spr. 23:26. Joh. 1:12.

2 Vra. Hoe handelt het gelobe omtrent Jesus als Profeet?

Ant. Het gelobe siet sigselven aan als geestelijk onwetende / en neemt Jesus aan als Leeraar om door zijn Geest en Woort geleert en verligt te worden Luc. 11:1. Joh. 6:68. Joh. 9:39-41. 1 Kor. 8:2.

3 Vra. Hoe werkt het gelobe met Christus als Priester?

Ant. Het ware gelobe / neemt Jesus aan als Priester: als het met belijdenisse van zijn eygen bloekweerdigheyt: dooz Jesus gehoorzaamheyt / lyden / en voorbeeldinge soekt / vergevinge der sonden / en recht ten leven te verlrijgen: Phil. 3:9.

4 Vra. Hoe neemt het gelobe den Heere Jesus aan als Koning.

B 2

Ant.

28 Van 't Zaligmakende Gelove.

Ant. De gelobige nemen Jesus als Koning aan : als zp siende haer eugen onwil / en onmacht / tot eenig geestelijc goed : door Jesus Woort / en Geest / soeken wilig / en magtig gemaakt te worden : oia hem te dienen / en te gehoorzamen : 2 Kor. 3: 5. en Phil. 4: 13.

5 Vra. Nemen de gelobige den Heere Jesus maar eens aan ?

Ant. Neen : de gelobige straphelen alle oogenblik / kunnen sonder Jesus niet doen / daarom nemen zp Jesus gedureig aan : om door Hem vergevinge / wylschept / en heilighept te verkrijgen : Joh. 15: 5. Gal. 2: 20.

15. H O O F D S T U K.

Van de Wijsse van mededeelinge
van 't Zaligmakende gelove.

1 Vra. W^e werklt dit Zaligmaken-
de gelove ?

Ant. Jesus door zijn Woordt en Geest ;
Geest het Zaligmakende gelove : Phil. 1:
29. Efes. 2: 8

2 Vra. Wat doet de Geest eerst in de
gelovige / als hy het gelove werkt ?

Ant.

Vande Wijse van mededeel. &c. 29

Aat. De Geest overtuigt de gelobige eerst : dat zy Godt niet kennen / beminnen / kunnen / of willen dienen / maar dat zy de dood schuldig zijn / en haer selfs niet verlossen kunnen : Luc. 15: 17.

3 Vra. Wat wecht nu sulk een gesigte van zyne endeighett ?

Ant. Su h een gesigte van zyn elendighett / maakt den Sondaar min of meer hartelijk bedzoest / verlegen / en bekommert / om van die elendighett verlost te worden : Ps. 38: 19. Jer. 31: 19. Act. 2:

37 Rom. 7: 24.

4 Vra. Wat doet de Geest aan sulk eers bedzoefde / en verlegene ?

Ant. Als een Mensche nu soo hartelijk / bedzoest / en bekommert is : dan openbaart de Heere Jesus sig / door Woordt / en Geest / als genoegsaam / en gewillig om hem te kunnen / en willen Zaligmaken : Matt. 11: 28.

5 Vra. Onder wat Conditie wil Jesus haar Zaligmaker wesen ?

Ant. Jesus wil haar Zaligmaker wesen : onder Conditie / dat zy haer selfs als geheel verdoemelijkt / en elendig aan hem alleen overgeven / om door zyn verdiensten geregtbeerdigt : en door zyn Geest / na zyne wille geregeert te worden : Jes. 55: 1. Openb. 22: 17. Matt. 11: 29.

B 3

6 Vra.

30 Van de Wijſe van mededeelinge

6 Vra. Wat werkt nu dese aanbiedinge
in 't herte van een waer gelobige?

Ant. Een waer gelobige geefſig nu ge-
heel en al / aan den Heere Jezus over/
met verlocheninge van zyne werken / ver-
ſtaand en wille / om maat alleen door den
Heere Jezus vergevinge van zonden te
verkrijgen / en door zijn Geest / na zy[n]
wille geregeert / geleert / en geleid te
worden : Act. 9: 6.

7 Vra. Wat vloept nu uit dit aanne-
men des geloofs?

Ant. Door dit aannemen des geloofs
hebbent de gelobige aandeel aan den Heere
Jezus / en alle zyne verdiensten : soo dat
hare zonden aan Jezus / en Jezus ver-
diensten aan de gelobige worden toegere-
kent : Rom. 5: 1. en 8: 1. 2 Cor. 5: 21.

8 Vra. Hoe wort dit Zaligmakende ge-
loof in Godts Woord genaamt?

Ant. Het Zaligmakende geloof draagt
vele namen / onder allen wort het ge-
noemt : aangrijpen / aanschouwen / hon-
geren / dozten / komen / aannemen / de
mond openen / eten / drinken / aandoen /
opbouwen / leunen : Joh. 6: 40. Matt.
5: 6. Jes. 45: 22. Joh. 1: 12. Ps. 81: 11.
Joh. 6: 53, 54. Rom. 13: 14. Matt. 7: 24.
Cant. 8: 5. Iud. 1: 20.

9 Vra. Hoe kunnen die onelegantijke
ſpreek-

van 't Zaligmakende gelove. 31

[spreekwoisen een Historise gelobige over-
tuugen?]

Ant. Een Historise gelobige moet hier
door overtuigt worden: dat het ware Za-
ligmakende gelobe veel meer is / als enkel
weten / en toestemmen / of als een His-
torise gelobe / maar dat er een wesentliche
vereeninge / met den Heere Jesus ver-
sprecht wort : 2 Kor. 13:5 Gal. 2:
20.

10 Vra. Toont dit eens door een ge-
lykenisse?

Ant. Gelyk iemant die van seker aan-
gename spijse hoozt / dat weet en gelooft
dat daar seker aangename spijse / en drank
is ; dat niet helpen kan / soo hy niet met
honger / en dorst deselbe kryge / eete /
en drinke / soo is het ook met het His-
torise / en Zaligmakend gelobe.

11 Vra. Hoe brengt gp dit over in een
Historise / en Zaligmakend gelobige?

Ant. Een Historis gelobige heeft niet
meer als dat hy hoozt / leest / en spreekt van
den Heere Jesus / en gelooft dat daar
een Zaligmaker is ; maar een waar ge-
lobige / hongert / dorst / neemt aan /
opent de mond / eet en drinkt de Heere
Jesus met alle zyne verdiensten.

16. H O O F D S T U K.

Van de versekeringe en twijffelinge
des Geloofs.

1 Vra. **K**an men wel weten of men
het waar gelove heeft / en za-
lig sal worden?

Ant. Ja / alle die de gescpde zaken in
sig bevinden : kunnen weten dat sy het wa-
re gelove hebben / en zalig sullen worden:
Joh. 6: 53, 54.

2 Vra. Kan men van een ander ook wel
weten / of aan hem sien dat hy zalig
zal worden?

Ant. Neen / Godt alleen is een kenner
der herten / daarom kan geen mensch on-
scypbaar oordeelen / die mensch sal zalig/
en die mensch zal verdoemt worden.

3 Vra. Mag men dan niet onder
eenige Conditie van jemand oordeelen?

Ant. Ja: anders konnen niet seggen
tegen de Godlose / dat het haar quaijk/
en de Siegweerdige dat het haar wel sal
gaan: anders moet men't Heplige de Hon-
den / en de Peerlen de Swijnen geven/
daarom segt Jesus aan de Brugten sult
gpse kennen / Matt. 7: 16.

4 Vra

Van de versekeringe des Geloofs. 33

[4 Vra. Op wat Conditie magmen oordeelen dat jemant een gelobige is ?

[Ant. Als jemant sulke zaken beijdt en beleeft / als 't Woort van Godt van een gelobige segt : dan mag ik oordeelen indien sulke zaken in zijn herte zijn / dat hy een waar gelobige is : Act. 8: 37.

[5 Vra. Op wat Conditie magmen oordeelen dat jemant verloren gaat ?

[Ant. Als jemant / of geheel ontweten de is / of niet genoegen in ergerlyke sonden leeft / of sulke gronden van zaligheyt heeft / die bryten Jesus of tegen 't Woort van Godt zijn / dan mag ik oordeelen soo hy niet beklaert woxt / dat hy in sulken staat sierbende verloren gaat : 2 Thess.

[2 8. Gal. 5: 19, 20, 21. Matt. 7: 26,
27.

[6 Vra. Magmen dan wel twijfelen over zijn eigen staa ?

[Ant. Een waar gelobige moet soeken versekert te wezen van zijn zaligheyt / en een onwedergeboren moet niet twijfelen of hy is onwedergeboren / maar moet soeken Wedergeboren te worden. Jer. 31: 18. 2 Petr. 1: 10.

17. H O O F D S T U K.

Van de Trappen des Zaligmakende
geloofs.

1 Vra. **H**ebben alle gelovige een gelijke mate des geloofs?

Ant. Neen: want daar zijn geestelyke kinderen / Jongelingen / en Vaders / in het geloove: 1 Job 2: 13, 14.

2 Vra. Wat is' er dan altijdt in de aller kleinsten gelovige?

Ant. De allerkleinsten gelovige behoud altijdt op de grondt van 't herte / een ware ziel's vereeninge met den Heere Jesu / en een opregte begeerte / om dese s's gemeenschap te ondervinden; van alle sonden ontfagen te zijn / en op 't naaste na alle geboden des Heren Jesu te leven / eene sinnette en ongenoegen / over zijn kleyn geloove / en wa'ginge / van zijne beste werken: Matt. 5: 6. Luc. 17: 5. Rom. 7: 14, 15, 23, 24. 2 Kor. 12: 5.

3 Vra. Hoe soudt gij dan de verschepden geloofsgestalten onderscheiden?

Ant. Het Zaligmakende geloove wordt wel onderscheiden in een / 1. kleyn en traag / 2. swak / 3. sterk en 4. lebendig geloove?

[4. Vra.

Van de Trappen des des geloofs. 35

[4] Vra. Wat is een klepn en traag geloobe?

Ant. Een klepn en traag geloobe is; dat de z'ele / met wepnig ligt / vrymoe-dighept / en ernst / besig is / in 't begeeren / aannemien / overgeven / en toe te passen van Jesus en zyne verdiensten; ook seer traag is in het oeffenen / van sulke deugden / en pligten / als upp het geloobe volgen: Matt. 16: 8. Marc. 9:

24. Luc. 24: 25.

[5] Vra. Wat is een swak geloobe?

Ant. Een swak geloobe is / 't welke dooz de minste versoechinge / aanvegtinge of verdoervenhept verhindert wort in de oeffeninge / van de daden en pligten des geoofs / maar gebzagt wort tot steup-hielingen en wyfelingen: Luc. 22: 56-59.

[6] Vra. Wat is een sterk geloobe?

Ant. Een sterk geloobe is; 't welke in een bedaarthept des herren werkzaam is in 't aannemien / overgeven / en ge ovg stoepassen / van Jesus en alle zyne verdiensten; en dooz dese sghragten / onverseelijkt voortgaat in 't verloechenen van sigselfs / doden der sonden / betrachten van deugden en pligten / tot welke hy sigselfs in 't geloove verbonden heeft: Rom. 5: 1, 2, 3, 4. Rom. 8: 36, 37, 38, 39. Efes. 6: 13, 16. Rom. 4: 18, 19, 20.

B 6

[Col.

36 Van de Trappen des geloofs.

[Col. 2: 2. Jak. 2: 17. 1 Petr. 1: 5, 6, 7.
[2 Petr. 1: 5, 6, 7, 8.

7 Vra. Wat is een lebendig geloove?
Ant. Een lebendig geloove is; 't welke
door een lebendige beschouwinge van
Jesus en desselfs verdiensten of andere
waarheden / op een troostelijcke / en ge-
voeliche wijse besig is in de oeffeninge des
geloofs / gepaart gaande met verwon-
deringe / hoogagtinge / liefde / blijtschap
en vergenoeginge omtrent den Heere
Jesus en desselfs dierbaarheden: 2 Cor.
[5: 14, 15. Gal. 2: 20. 1 Petr. 1: 8.

8 Vra. Waar dooz bewaart / versterkt
en vermeerdert Godt het Zaligmakende
geloove?

Ant. Godt bewaart / vermeerdert / en
versterkt het Zaligmakende geloove: 1. door
Jesus voorbiddinge: 2. door de invloeden
des Heiligen Geestes: 3. door de beloften
des Euangeliums: 4. door de Heilige
Sacramenten: Luc. 22: 31, 32. Rom.
8: 16, 17. Rom. 1: 16. Rom. 4: 11.

9 Vra. Hos handelen vele onbekeerde
om bent de verscheydene Geloofs-trappen?

Ant. Om dat de onbekeerde altyd niet
anders als een K. sloris-geloove hebben/
daat om zijn sp ook altyd in deselve ge-
loofs-staat: en siende / dat zp missen/
't gene in 't Zaligmakende geloove is / noe-
men

men zp sig klepn en swak gelobige / daat
zg nogtans nopt willen twijfelen.

18. H O O F D S T U K.

Van de Goede Werken.

1 Vra. Welke zijn de Vrugten van
het Gelobe?

Ant. De Vrugten van het Gelobe zijn
Goede Werken / Jac. 2: 18, 26.

2 Vra. Wat zijn Goede Werken?

Ant. Goede Werken zijn sulke daden /
deugden en pligten als Godt in zijn Woort
bevolen heeft / Matt. 5: 16.

3 Vra. Als iemand dan Leest / Bidt / ter
Kerken gaat / Nelmoesen geeft : doet die
dan Goede Werken?

Ant. Die sulks doet / doet sulke soorten
van werken als Godt geboden heeft.
Maar die werken zijn waarschijlt niet goet:
of zp moeten npt den gelobe / na Godts
wet / en tot Godts eere zijn / Rom. 14:
23, Hebr. 11: 6. Matt. 15: 9. en 22: 37.
1 Kor. 10: 31.

4 Vra. Wat zijn de groote misbryukien
van de Goede Werken?

B 7

Ant.

38 Van de Goede Wrrken.

Ant. **D**e groote misbryukken van de Goede Werken zijn /

1. Dat de Menschen dan upterlyke werken waat ijk tot een grond van ge.ove en za ghevestelen / als Luc. 18: 11, 12. Fil. 3: 6.

2. Dat zy het upterlyke horen / en lesen van Gods Woort / een geheele Godtg-dienst rekenen : even als of een knecht met het horen / en lesen van zijs Heeren bevel hem voldede tegen Jac. 1: 22, 23. Luk. 12: 47, 48. Joh. 13: 17.

5 Vra. Waarom moeten de gelovige Goede Werken doen ?

Ant. **D**e gelovige moeten haar Goede Werken doen tot dankbaarheyt / voer de onfangene genade in Christo Jesu / 1 Kor. 6: 20.

6 Vra. Waarom moeten de onbekeerde Goede Werken doen ?

Ant. **D**e onbekeerde moeten Goede Werken doen :

1. Om dat zy schepsel Godts zijn / die alle ogenblis van hem afhangen / Rom. 11: 36.

2. Op dat zy daar door als middelen / nogen verkrijgen het ware ge.ove / en landeel aan den Heere Jesu: Joh. 5: 39.

7 Vra. Welke zijn die werken die middelen tot 't gelobe kunnen wesen ?

Ant.

Ant. Die werken die de mensch als middelen tot verhijginge van 't ware geloov moet betrachten / zijn lezen / horen / en spreken van God's Woordt / overdenken van zijn eegen elendicheit : Jesus verdiensten / en boven al het Gebedt: Rom. 10:14. 1 Petr. 1:13. Luc. 15:17, 18, 19.

19. H O O F D S T U K.

Van 't Gebedt.

1 Vra. Wat is een Gebedt?

Ant. Een Gebedt is een Godsdienstige uitdrukkinge van de begeerten des herten tot Godt / om te verkrijgen / dat ons ontbreekt / Marc. 11:24. Phil. 4:6. Jak. 1:5.

2 Vra. Wat wordter tot een waaragtig Gebedt vereyst?

Ant. Een waaragtig Gebedt moet gedaan worden : ootmoedig / overig / gedurvig in geest / en waarheyt / in den geloove / en door het geloove in Christus Jesus ; Luc. 18:13. Ezech. 3:10. 1 Thess. 5:17. Joh. 4:24. Matt. 21:22. Jak. 1:6. Joh. 15:16.

3 Vra.

3 Vra. Op wat tijden moet men bidden?

Ant. Men moet alijdt soeken een bidden
ende gestalte te bewaren / ook alijdt bid-
ende te wesen in zijne herte : maar by-
sonder gesetelijck des morgens / des mid-
daags / en des avonds : Ps. 55: 18. Dan.
6: 11.

4 Vra. Om wat saken moet men bidden?

Ant. Men moet bidden / voornament-
lijck om de geestelijke / maar ook om de
lichamelijke saken / en bysonder om sulke
saken / als Godt behoelen / belooft / en
voorzgeschreven heeft te bidden : Phil. 4: 7.
Joh. 5: 14. Matt. 6: 11, 33.

5 Vra. Detwijle Godt de Sondaars
niet hoozt / meugen en moeten de onbe-
keerde dan oock bidden?

Ant. Ja : de onbekeerde meugen en
moeten bidden / om te behoren hare on-
derweringe aan / en af haue ikheit van
Godt : 1 Kon. 21: 27. Jon. 3: 8, 10.
Act. 8: 22.

6 Vra. Wat moet'er dan evenwel wesen
in 't Gebedt van een onbekeerde?

Ant. Een onbekeerde moet ten minsten
eentigsing verstaan / en begeeren dat gene
't welke hy bidt : want anders is het maar
liegen en spotten met Godt : Spreuk. 15: 8.
Jes. 29: 13. Hos. 7: 14. Matt. 20: 22. Joh.
9: 31.

7 Vra.

7 Vra. Wat is dan te houden van
't bidden der kinderen?

Ant. De kinderen sionnen eerder wat
waarheyt niet gesegt wozden te bidden/
dooy al eer zp de uptgedrukte salien / eenig-
sins verstaan en begeeren.

8 Vra. Is het dan niet goedt dat men
de kinderen / sulke voorschriften van ge-
beden van bumpten leere?

Ant. Ja ; 't is seer nodig dat de Oude-
ders en Meesters / de kinderen eenbou-
dige / korte / en klare Formulieren van
gebeden laten van bumpten leeren / en op
een eerbiedige wijse doen heen seggen op
verschepdene gelegenheden.

9 Vra. Wat dienen zp haar dan oock
bysonder te leeren?

Ant. De Ouders en Meesters moeten
hare kinderen / soo veel 't mogelijk is /
doen bewatten / dat'er een Godt is / die zp
moeten vrezen / die alleen haar alles wit
wie kan geben / dat zp daarom die moeten
aanbidden?

20. HOOFDSTUK.

Van de Sacramenten in 't gemeen.

1 Vra. **W**at zijn Sacramenten?

Ant. **S**acramenten zijn Tekenen / en Zegelen van Jesus / en Zijne verdiensten.

2 Vra. Waarom worden de Sacramenten Tekenen genoemt?

Ant. De Sacramenten zijn Tekenen / om dat zp wat anders betekenen als men voor ogen siet.

3 Vra. Waarom worden het Zegelen genoemt?

Ant. Sacramenten zijn Zegelen / om dat zp gene zp bezecken / ook verzegele.

4 Vra. Hoe veel Sacramenten zijn er nu van Jesus ingestelt?

Ant. Jesus heeft nu onder het Nieuwe Testament twee Sacramenten ingestelt / de Heilige Doop / en 't Heilige Avondmaal: Matt. 28: 19. Matt. 26: 26, 27, 28.

21. HOOFD-

21. HOOFDSTUK.

Van de Heyligen Doop.

1 Vra. **W**elke is het upterlyke Te-
ken in de Doop?

Ant. In de Doop is het upterlyke sicht-
bare Teken / gemeen reyn Water : Matt.
3: 11. Joh. 1: 33.

2 Vra. Hoe wordt de Doop bedient?

Ant. Tegenwoordig worden de gedoopte
besprengt met Water / in de Naam des
Vaders / des Soons / en des Heiligen
Geestis.

3 Vra. Wat betekent en verzegeilt de
ware gelovige het besprengen met Water
in de Doop?

Ant. Het besprengen met Water in de
Doop / betekent en verzegeilt de ware gelo-
vige / de inlyvinge in de Kerke / den Heere
Jesus in zyne doort / begravinge / op-
standinge / en desse ss verdiensten : tot
wegneming van de schult en smerte der
sonde / de wedergeboorte / opstandinge /
en eeuwige heerlykheit : Act. 22: 16.
Rom. 6: 3, 4, 5. 1 Kor. 12: 12, 13. Efes.
5: 26. Col. 2: 11 - 13. Tit 3: 5.

4 Vra. Wat betekent en verzegeilt de
ware

44 Van de Heyligen Doop.

ware gelobige / het Dopen in de Name
des Vaders / des Soons / ende des Heiligen Geestes ?

Ant. Het Dopen in de Name des Drie-
eenigen Godts betekent en verzegeilt de ge-
lobige : dat zp aan die Drie-eenige Godt
zijn opgedragen / en dat hy haar als zijn
eigendom heeft aangenomen : 2 Kor. 6:
18 1 Petr. 3: 21.

5 Vra. Wie moeten dan gedoopt wor-
den ?

Ant. Alle gelobige die nog niet gedoopt
zijn / hebben recht tot dit heilig Bond-ze-
gel : Matt. 3: 6, 11. Act. 2: 28. en 8: 37.

6 Vra. Moet men ook de kinderen der
gelobige Dopen ?

Ant. Ja : volgens het Woordt van
Godt en het geboelen van onse Gereformo-
erde Kerke / moet men Dopen de Kin-
deren van gelobige Ouders / volgens de
opschrift en inhout van 't Formulier des
Heiligen Doops.

7 Vra. Wat segt gp dan van de Kinde-
ren van ongelobige Ouders ?

Ant. In de Schriftstukre binden wyp de
Ouders moesten eerst geloven eer zp / of
hare kinderen gedoopt wierden / daarom
segts de belijdenisse van de Gereformeerde
Kerke / Art. 34. en de Catechismus :
Vr. 74. Dat men de kinderen der ge-
loevige

Van de Heyligen Doop. 45

lolige moet Dopen, om te onderscheyden van de Kinderen der ongelovige.

8 Vra. Wat doen de Ouders als zy hare Kinderen regt laten Dopen?

Ant. Als de Ouders hare Kinderen regt laten Dopen / dan verfweeren zy desve aan den Heere / dat zy haart aan Godt ten epgendom overgeven / begeerende dat zy door Jesus bloedt en geest van hare aangeboren elendigheyt / verlost en dus geregtevertigt / gehepligt / en verheetlykt meugen worden.

9 Vra. Waar toe zijn de Ouders dan door de Doop verpigt?

Ant. De Ouders zijn door de Doop verpigt / als onder Eede / om hare gedoopte Kinderen / alleen voor den Heere op te brenzen : Jer. 32: 35.

10 Vra. Op wat wylse sullen de Ouders sulks doen?

Ant. Om hare Kinderen / na de inhoudt des Doops / voor den Heere op te brenzen : moe en zy hare Kinderen van de inhoudt des Doops onderwijsen / over hare sonden mondelijk en dadelijk bestraffen / tot de Godsdienst-pligten vermanen / aansetten / ja dwingen : Deut. 6: 6, 7. Spr. 4: 3, 4. 6: 23. 22 6 23: 13, 14. Efes. 6: 4. 2 Tim. 1: 5 en 3: 15.

11 Vra. Wat wordter derhalven in de Ouders

46 Van de Heyligen Doop.

Ouders verepscht / om hare Kinderen regt te laten Dopen ?

Ant. **D**e Ouders moeten ten minsten eenige kennisse van de inhoudt des Doops hebben / ook dese lve eenigsins beleven / indien zp de Kinderen daar regt van sullen onderwijsen / en zp selfs als gelovige eenigsins gerekent kunnen worden : Ps. 101: 2. Jos. 24: 15.

12 Vra. Waar toe verpligt de Doop de Kinderen ?

Ant. **D**e Kinderen worden door de Doop verpligt / om als overgegebene / en verstworene / aan den Drie-eenigen Godt : alleen tot zyne eere / en na zijn wille te leven : Matt. 3: 8. Ps. 22: 11. Matt. 28: 19. Rom. 6: 4. Gal. 3: 27. Hebr. 10: 19

13 Vra. Wanneer / en waar dooz / moeten Ouders en Kinderen tot de Verpligtinge des Doops opgewekt werden ?

Ant. **S**oo meenigmaal als de Doop bedient wordt / de Doop-naam des gedoopten / en de Naam des Drie-eenigen Godts gehoort wordt : moeten de Ouders en Kinderen sig vernieuwen / hare en harer Kinderen Doop / niet desselfs verbintenis !

14 Vra. Wat soude vponder dienstig zyn voor de Ouders ?

Ant.

Ant. Het soude seer nodig zijn voor de Ouders / als zy hare kinderen sullen ter Doop brengen / en op andere tijden dat zy 't Formulier des Doops dikwijls niet nauwkeurig onoerschept leesden / om soogte verstant van desselbs inhout te krijgen / en van haare pligt overtuugt te worden / op dat zy hare kinderen niet soo ligt-beerdig ter Doop mogten brengen.

22. H O O F D S T U K.

Van het Heylige Avondmaal.

1 Vra. **W**at betekent het Brood en Wijn in 't Heilige Abondmaal.

Ant. 't Brood en Wijn in 't Heilige Abondmaal / betekenen / Jesus met alles wat hy voor de zijne verdient heeft: Joh. 6: 55.

2 Vra. Wat betekent het breeken van 't Brood / en 't ingieten van de Wijn?

Ant. 't Breeken van 't Brood / en 't ingieten van de Wijn / betekenen / het breeken van Jesus Lichaam / en het vergieten van Jesu Bloed: Matt. 26: 21-28.

3 Vra. Wat betekent het overgeven van Brood en Wijn?

Ant.

48 Van het Heylge Avondmaal.

Ant. Het overgeven van Brood / en
Wijn betekent / dat Jesus sig selfs en zyne
verdiensten / oock in waarheyt aan de ge-
loevige mededeelt: Joh. 6: 51.

4 Vra. Wat betekent het dat de ge-
loevige / dat Brood en Wijn aan-
nemen?

Ant. Dat de geloevige Brood en Wijn
aannemen / betekent / dat sy Jesus door
het gelove / als haren eenigsten heylrand /
hebbent aangenomen: Joh. 1: 12. Matt.
26: 26.

5 Vra. Wat betekent het Eten en
Drinken?

Ant. Het Eten en Drinken / betekent
die toepassende daad des Geloofts: waer
door sy met den Heere Jesus / als met
haar Spyse en Drank / wesen lyk ver-
eenigt / ende aan hare Ziele gesterkt / en
verquikt worden: Joh. 6: 56.

6 Vra. Wie mag aan het Abondmaal
des Heeren komen?

Ant. Niemand mag ten Abondmaal
gaan / of hy moet een ware Geloevige /
en Wedergeboren zijn: ge lyk 't Formulier
seg / dat Jesus 't alleen zyne Geloevige
verordineert heeft.

7 Vra. Wat moet men dan doen / eer
men ten Abondmaal gaat?

Ant. Sig selfs nauwe ondersoeken / of
men

Van het Heylige Avondmaal. 49
men daar ook recht toe heeft : 1 Kor.
11: 28.

8 Vra. Hoe moet men sig ondersoeken ?

Ant. Men moet :

1. Onderzoeken hoe een regt Lidmaat
gesleit moet zijn.

2. Hoe w^p selfs zijn.

3. Of w^p nu soo zijn als een Disge-
noot moet wesen ?

4. En dan na dat w^p bevinden ons
gedragen.

9 Vra. Waar uyt kan men weten /
wat'er tot een Disgenoot vereyst wort ?

Ant. Uyt het Formuler van't Heilige
Avondmaal / en de beschryvinge van't za-
lligmakende gelobe / kunnen w^p sien / hoe
een regt Disgenoot moet gesleit zijn.

10 Vra. Wat is nodig om sig selfs wel
te onderzoeken ?

Ant. Om ons selfs wel te onderzoeken /
moeten w^p Godt bidden / dat die dooz
zijn Geest / ons selfs / aan ons bekend
make / en ons voorz selfs bedrog beware :
Ps. 139: 23, 24.

11 Vra. Als men niet geen Mensche
verschil heeft / mag men dan niet nade-
ren ten Avondmaal ?

Ant. Die eenige haat / en toorn tegen
iemand in zijn herte heeft / kan niet regt
ten Avondmaal gaan / maar al weet

C

[men]

50 Van het Heylige Avondmaal.

[men niet / dat men daar aan schuldig is :
dat is de minste grond om te mogen
toegaan : want een dronkaart / en hoe-
reerde han sonder openbare twist / en
lgekijs leven.

12 Vra. Als gy dan niet bevind dat
gy een Wedergeborene / of gelovige
zijn ?

Ant. Als ik geen Wedergeborene of
ware gelovige ben : dan moet ik niet toe-
gaan : 1 Kor. 11: 28 - 32.

13 Vra. Moet men dan gerust wesen
daar op / dat men niet aan 't Avondmaal
gaat ?

Ant. Neen : maar als iemand sig niet
weerdig bevind / dan moet hy zijne elen-
dige staat betreuren / en Godt onophou-
delijk bidden / dat die hem eens weerdig
make.

14 Vra. Als iemand bevind dat hy een
gelovige is ?

Ant. Een gelovige moet sig / op aller-
ley wyse tot het Avondmaal bereyden /
en nootsakelijck dan naderen : 1 Kor.
11: 24.

15 Vra. Maar toe wort een Lidmaat
nu dooz het Avondmaal verpligt ?

Ant. Het Avondmaal verpligt de Dis-
cenoten : om gelijk zijn Godt in 't open-
baar sig selfs met hand en mond verwo-

Van de Opstandinge en 't laatste &c. 51
[ren en verbonden hebben / ook soo alleen
voor hem te even : Col. 2: 6.

23. H O O F D S T U K.

Van de Opstandinge en 't laatste Oordeel.

1 Vra. A Is een gelovige sterft / waar
blijft zyne Ziele?

Ant. Spo haast een gelovige sterft / gaat
zyne Ziele na den Hemel : Luc. 16: 43.
Openb. 14: 13.

2 Vra. Waar heen gaan de Zielen der
onbekerde?

Ant. De Zielen der onbekerde gaan
aanslonts na de Helle. Luc. 23: 23.

3 Vra. Zullen Zielen en Lichamen al-
tijdt gescheid den blijven?

Ant. Neen : bepde Zielen / en Licha-
men / sullen in 't laatste Oordeel weder
vereenigt zijn : Job. 19: 26, 27.

4 Vra. Hoe sal dat Oordeel toe gaan?

Ant. De Heere Jesus sal als Bigter /
alle Menschen doen voor hem verschijnen:
en na dat hy de Gelovige / en Godlose
gescheid den heeft : een jeder rigten / en
oordeelen na zijn werken : Matt. 25: 31,

32, 33. 2 Kor. 5: 10.

5 Vra.

52 Van de Opstandinge en't laatste &c.

5 Vra. Wat sal de uptsprake des Bigters wesen?

Ant. Hy sal de Gelovige / om zyne verdiensten regtbeerdigen : en de Godlose / om hare sonden / veroordelen : Matt. 25. 34.

6 Vra. Wat sal op 't bonnisse volgen?

Ant. De ontwedergeborene sullen aansonts na de eeuwige pijn / en de Gelovige na de eeuwige vreugde gaan.

E Y N D E.

D R U K - F E Y L E N

Te verbeteren alsoo by de Proeven niet
ben tegenwoordig geweest.

Pag. 4. Ant 1. Joh. 42: lees 4: 24. Pag.
5. regel 1. veedichept voor veerdich Pag.
12. reg. 12. dien en gehoorsamen lees diene
en ongehoorsame Cap. 7. Ant. 1. reg. 3.
der lept voor verlept Cap. 10. reg. 3. Vra. 2.
onmagat voor onmacht Pag. 18. Vra. 7. mid-
delen soekende voor middelen soekende
Pag. 25. Ant. 10. reg. 3. gelovige voor ge-
loevige Pag. 33. Ant. 5. reg. 3. ecst voor
leest Pag. 40. Ant. 5. reg. 2. behouden lees
betonen reg. 3. onderperwinge lees onder-
werpwinge Pag. 44. Ant. 6. reg. 4. gelovige
voor gelovige.

BERIGT tot den LEESER.

Pag 8. het 3. HOOFDSTUK, volgt dit
onder de 6 Vrage.

7 Vra. Hoe bewijst gy dese Drie-enighheit?

Ant. De Drie-eenheyt wort bewesen /
1. uyt het oude Testament / alwaat uyt-
drukkelyk drie onderscheden Personen ge-
noemt worden : Ps. 33: 6. Jes. 61: 8. Jes. 63:
9, 10, 11. 2. uyt het nieuwe Testament / daar
het selbe uytdukkelijker bewesen wordt :
Matt. 3: 16, 17. 15 26. 2 Kor. 13: 13. 1 Joh. 3 7.

8 Vra. Waar uyt bewijst gy dat de Soone
en de Geest soo wel Godt zyn als de Vader?

Ant. De Godheyt van de Soone en v.
Geest worden bewesen / dewijle haer suylke
namen / epgenschappen / werken / en ere wor-
den toegeschreven; als God alleen coekomen.

9 Vra. Bewijst dit van de Soone?

Ant. De Soone worden toegeschreven
1. Goddelijke namen / Act. 20: 28. Joh. 10:
27. 1 Joh. 5 20. 1 Kor. 2: 8. Jes. 40: 3. en
23: 6. 2. Goedelyke epgenschappen : als
eeuwigheyt / Spr. 8: 22. overaltegenwoor-
dighheit Matt. 28: 22. alwetenheit Matt. 11:
28. Almagt Openb. 1: 8. 3. Goddelijke wer-
ken Joh. 1: 3. Hebr. 1: 3. Joh 5 21 Joh 5 28.
4. Goddelijke eere Joh. 14: 5. 17: 3. Ps 2: 19.

10 Vra. Bewijst de Godheyt van de Geest?

Ant. De v. Geest worden toegeschreven
1. Goddelijke namen / Jes. 6: 9. Hand. 28
1 Cor.

1 Cor. 3:6. Act. 5:3, 4. 2. Goddelijke ep-
geuschappen Heb.9:14. Ps. 139:7. 1 Cor. 11:
10, 11. 3. Goddelijke werken Ps. 33:6. Ps.
104:30. Job. 3:5. Joh. 16:13. Tit. 3:5. 4. God-
delijke eere Matt. 28:19. 1 Cor. 6:19, 20.
2 Cor. 13:13.

Pag. 33. het 16. HOOFDSTUK, agter
de 6 Vrage, volgt dit navolgende.

7 Vra. Kan men dan niet wel een waar-
gelovige wesen sonder dat men het weet?

Ant. Het ware saligmakende gelobe is
soodanig / dat een jeder / die het selve heeft /
endaat upt werkzaam is / seer onderschep-
dentlijk kan weten / dat hy het heeft: soo wel
als iemant die eet / drinkt / staat / sit / gaat /
sults weet dat hy het doet.

8 Vra. Hoe komt het dan / dat de ware
gelovige zoo dikwijls twijfelen?

Ant. De ware gelovige weten wel wel-
ke werkingen zy oeffenen / maar upt
hoogagtinge voor het zaligmakende gelobe
en desselfs vragten durven zy soo straks niet
geloven / dat die daden het saligmakende
gelobe upmaken om dat zy nog straks niet
durven geloven / datze upt het beginzel
der liefs de Gods voorzkommen.

9 Vra. Toont dit eens door een gelijke-
nis?

Ant. Iemant: hoort een ander prij-
sen zekere kostelyke zaakendie hy gesien / en
gege-

gegeten en gedronken heest : die ander
die het hooft / kan wel seggen / dat hy
ook diergelijke gesien / gegeten en ge-
dronken heest : maar durft niet volle ver-
zekertheed nog zoo straks niet geloven dat
dat het selfde is / daat de andere van spreekt.

10 Vra. Hoe dient dit tot overtuiginge
van een Historis gelovige ?

Ant. Om dat een Historis gelovige niet
heest gegeten of gedronken / of gesien /
maar enkel inbeeldingen heest : is het een
grote dwaasheyt / dat hy soude willen
twijfelen of het een waar gelove is.

17. H O O F D S T U K.

Van de Rechtveerdigmakinge.

1 Vra. Wat grote weldaadt wouden de
gelovige blysonder deelagtig
door middel van het Saligmakende gelobe ?

Ant. De grote weldaadt die de gelovige
door middel van het Saligmakende gelobe
verkrijgen / is blysonder de Rechtveerdigmakinge.

2 Vra. Wat is de Rechtveerdigmakinge
voor Godt.

Ant. De Rechtveerdigmakinge voor
Godt is / dat hy als Richter / om Jesu
verdiensten / door den gelobe aangenomen
zijnde / den Zondaar by verklaart van de
heerschappye en straf der zonde / en recht
tot het eeuwiche leven toewijst.

2 Vra.

3 Vra. Hoe bewijst gp dat de Rechtbeerdigmakinge een Richters daadt is?

Ant. Dat de Rechtbeerdigmakinge daadt eens Richters is blijkt daar uyt / dewijle rechtbeerdigen tegen verdoeinen gestelt werde Deut. 25: 11. Spt. 17: 15. Rom 8: 33, 34. gelijk ook blijkt uyt Ps. 143: 2

4 Vra. Hoe bewijst gp dat de Rechtbeerdigmakinge is een Prospaaak van heerschappye en straf der zonden/ en een regtgevinge ten eeuwigen leven?

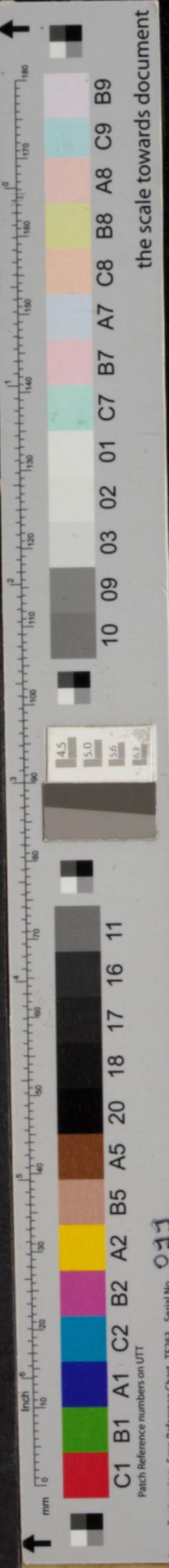
Ant. Dewijle de gelobige daar door rechtbeerdig in Christo verblaart worden: en Jesus door syn liiden en gehoorzaamheyt / verkregen heeft voor de zyne ontslaginge van de heerschappye en straf van sonden en recht tot het eeuwige leven; Soo volgt dat de gelobige gerechtbeerdigt zynde in Christo ook deelgenoten zyn van deselbe weldaden; Act. 26: 18 Rom. 5: 18 Rom 8: 1, 3. Dan. 9: 24

5 Vra. Hoe bewijst gp dat de gelobige alleen om Christus verdiensten gerechtbeerdigt worden?

Ant. Dat de gelobige alleen om Christi verdiensten gerechtbeerdigt worden / blijkt 1. om dat Jesus gerechtigheyt de gelobige gegeven wordt: Rom. 5: 19. 1 Kor. 1: 30. 2 Kor. 11: 1. 2. Om dat alle werken / om te verdienen worden npt gesloten / als onvolmaakte / schuldig / en van Godt gegeven Rom. 2: 20-23. Jes 64: 6. Luc 17: 10. 2. Kor. 3: 5. 3. om dat het uyt genade is: Rom. 3: 24. Eph 2: 8, 9 Rom. 11: 6.

6 Vra. Hoe komt het gelobe dan voort in de Rechtbeerdigmakinge?

Ant. Het gelobe koomt voort in de Rechtbeerdigmakinge / als een middel van Godt veroerte / om daar door de aangeboden verdiensten van Jesus aan te nemen ; Rom. 3: 25, 26, 28. Rom. 5: 1. Gal. 2: 16.

e. 55
int mond en
ant tegen een
ie / ist danko
/ en dede on
n hem aller
van sulk een
hier Al selde
d maal / ich
en sondigde
re / sulk een
cond niet an
zid.
niet het eeu
in ?
Ps. 115. 18
en God drie
schen posinge.
geea lust,
van God te
väl in de he
tel werk maet
en dat is /
prisen Diet.
2. 9.
66 vra.